

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžo/81/2016
Identifikačné číslo spisu: 2015200696
Dátum vydania rozhodnutia: 18.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2015200696.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančeniča, v právnej veci žalobcu: H. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, XXX XX M., právne zastúpený: JUDr. Barbora Šruteková, advokátka, so sídlom Hlavná 44, 917 01 Trnava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 16.07.2015 č. 32230-3/2015-BA, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/154/2015-30 z 19. mája 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/154/2015-30 z 19. mája 2016 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 14S/154/2015-30 z 19.05.2016 zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 32230-3/2015-BA zo 16.07.2015 ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava č. 12/2015-TT-DGP z 23.02.2015. Prvostupňovým rozhodnutím správny orgán žalobcovi nepriznal nárok na dávku garančného poistenia.

V napadnutom rozhodnutí žalovaná uvádza, že nárok na dávku garančného poistenia v zmysle § 103 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) je možné uplatniť najviac za obdobie troch mesiacov z posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa (ak pracovnoprávny vzťah skončil pred vznikom platobnej neschopnosti alebo ak pracovnoprávny vzťah neskončil vôbec) alebo ku dňu skončenia pracovnoprávneho vzťahu (ak pracovnoprávny vzťah skončil po dni vzniku platobnej neschopnosti) z dôvodu platobnej neschopnosti zamestnávateľa. Podľa právneho názoru žalovanej účelom právnej úpravy garančného poistenia nebolo, aby dávku garančného poistenia boli uspokojované akékoľvek neuspokojené pracovnoprávne nároky zamestnanca, ale len také, ktoré príčinne a časovo

súvisia so vzniknutou platobnou neschopnosťou zamestnávateľa. Navrhovateľ si však uplatnil nároky z pracovnoprávneho vzťahu za obdobie nespádajúce do obdobia posledných 18 mesiacov predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tak, že platobná neschopnosť zamestnávateľa žalobcu ALLTEC & GLOBTECH Co, s. r. o. vznikla dňa 08.04.2011, a preto obdobím posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti na uplatnenie neuspokojených nárokov z garančného poistenia je obdobie od 08.10.2009 do 07.04.2011. Požadované neuspokojené nároky žalobcu z pracovnoprávneho vzťahu za obdobie od 01.06. do 03.06.2009 v sume 1.105,35 Eur nespádajú do obdobia 18 mesiacov bezprostredne predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa, t. j. do obdobia od 08.10.2009 do 07.04.2011, v rámci ktorého si neuspokojené nároky mohol žalobca uplatniť, a preto sa súd stotožňuje s právnou argumentáciou žalovaného, že žalobca nemá nárok na dávku garančného poistenia v zmysle jeho žiadosti zo dňa 18.07.2011.

Súd nepovažuje za dôvodnú námietku žalobcu, že dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia je skutočnosť, že správny orgán rozhodol v rozpore s právnym názorom Krajského súdu v Trnave, ktorý vyslovil v rozsudku zo dňa 30.10.2014 sp. zn. 14S/68/2013, že pri aplikácii § 103 ods. 2 zákona o sociálnom poistení nie je rozhodujúce, kedy pracovnoprávny vzťah žalobcu u zamestnávateľa skončil, t. j., či skončil v období 18 mesiacov bezprostredne predchádzajúcich vzniku pracovnej neschopnosti zamestnávateľa alebo nie, a ktorým rozsudkom už boli zrušené skôr vydané rozhodnutia žalovaného a prvostupňového správneho orgánu v predmetnej veci, a to vzhľadom na to, že následne, práve z dôvodu výkladových rozdielností k ust. § 103 ods. 2 zákona o sociálnom poistení bolo prijaté Stanovisko Najvyššieho súdu SR č. 61 zo dňa 14.04.2015, na ktoré poukázala žalovaná, a ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR pod č. 5/2015, v ktorom najvyšší súd sa jednoznačne vyjadril, že zamestnanec má nárok na dávku garančného poistenia, uvedenú v § 102 ods. 1 zákona o sociálnom poistení len vtedy, ak ide o nárok za najviac tri mesiace trvania jeho pracovnoprávneho vzťahu v období 18 mesiacov bezprostredne predchádzajúcich platobnej neschopnosti zamestnávateľa, v súlade s ktorým právnym názorom bolo vo veci rozhodnuté. V tejto súvislosti krajský súd uviedol, že nie je pravdou, ako to tvrdil žalobca, že rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 30.10.2014 je judikátom, nakoľko za ustálenú judikatúru možno považovať rozhodnutia najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk a Stanoviská Najvyššieho súdu SR, ktoré sa prijímajú k zjednocovaniu výkladov zákonov, ak došlo k výkladovým rozdielnostiam v právoplatných rozhodnutiach, ako tomu bolo v danom prípade, v ktorom Najvyšší súd SR vyslovil odlišný právny názor na výklad ustanovenia § 103 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. ako bol uvedený v rozsudku Krajského súdu v Trnave a predmetné stanovisko bolo publikované v Zbierke stanovísk až pod vydaním uvedeného rozsudku Krajského súdu v Trnave. Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd dospel k záveru, že žaloba, rozsahom ktorej je pri svojom rozhodovaní viazaný, nie je dôvodná.

Proti uvedenému rozsudku sa odvolal žalobca, opätovne sa odvolávajúc na právny názor Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14S/68/2013 z 30.10.2014 vo veci tých istých účastníkov. Zdôrazňuje, že dňa 03.06.2009 podal výpoveď z dôvodu, že mu zamestnávateľ nevyplatil mzdu za 5 mesiacov. Následne mu zamestnávateľ vyplatil časť mzdy, no zostal mu dlžný sumu vo výške 1.073,14 Eur. Zamestnávateľ sa súdnym zmierom zaviazal vyplatiť mu celý dlh v splátkach, avšak jej vymoženie zostalo bezúspešné. Keďže sa žalobcovi nepodarilo svoju pohľadávku vymôcť, snažil sa domôcť jej vyplatenia cestou garančného fondu. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovanej zruší a vec jej vráti na ďalšie konanie.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaná poukazuje na svoje vyjadrenie k žalobe, stotožňuje sa s odôvodnením rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14S/154/2015-30 z 19.05.2016 a navrhuje, aby ho odvolací súd ako vecne správny potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). V zmysle § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku

začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Keďže v prejednávanej veci sa odvolacie konanie začalo pred nadobudnutím účinnosti Správneho súdneho poriadku, dokončí sa podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s § 250ja ods. 2 OSP bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno vyhovieť.

Podľa § 12 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení

(1) Zamestnávateľ je na účely tohto zákona platobne neschopný, ak bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu.

(2) Deň vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa je deň doručenia návrhu na vyhlásenie konkurzu príslušnému súdu.

(3) Ak súd začne konkurzné konanie bez návrhu podľa osobitného predpisu, 33a) považuje sa deň vydania uznesenia súdu o začatí konkurzného konania za deň vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

Podľa § 18 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení

(1) Povinne garančne poistený je zamestnávateľ zamestnanca v pracovnoprávnom vzťahu 38) a člena družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu. 39a)

(3) Nárok na dávku garančného poistenia z garančného poistenia zamestnávateľa má jeho zamestnanec uvedený v odseku 1 po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 103 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení

(2) Dávka garančného poistenia sa poskytne najviac v rozsahu troch mesiacov z posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo dňu skončenia pracovnoprávneho vzťahu z dôvodu platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Pri vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu, najvyšší súd s prihliadnutím na § 219 ods. 2 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu s právnou citáciou právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, sa najvyšší súd v odôvodnení svojho rozsudku len obmedzil na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku.

„Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu“ je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v

jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 06.03.2017, sp. zn. 3Cdo/6/2017).

Podľa stanoviska správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 61/2015 zo 14.05.2015, sp. zn. Snj 73/2014 pokiaľ zákon o sociálnom poistení stanovuje, že dávka garančného poistenia sa poskytne najviac v rozsahu troch mesiacov z posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa, potom pod uvedeným obdobím posledných 18 mesiacov treba rozumieť obdobie 18 mesiacov bezprostredne predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo bezprostredne predchádzajúcich dňu skončenia pracovnoprávneho vzťahu z dôvodu platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

Nároky žalobcu časovo nespádajú do uvedeného 18 mesačného obdobia.

Skutočnosť, že žalovaná sa pri svojom rozhodnutí odchyľila od rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 14S/68/2013 z 30.10.2014, nezakladá dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovanej zo dňa 16.07.2015 č. 32230-3/2015-BA. Správny orgán je viazaný predovšetkým zákonom, pričom stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, prijaté po vyhlásení rozsudku Krajského súdu v Trnave, zjednotilo výklad ustanovenia § 103 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. spôsobom odlišným od právneho názoru obsiahnutého v rozsudku krajského súdu, preto bolo potrebné aplikovať zákon v súlade s aktuálnou judikatúrou.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/154/2015-30 z 19.05.2016 za zákonný a vecne správny, a preto ho podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo žalobca v tomto konaní nebol úspešný.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.